

3,27 km - 1 uur 4
Hilverbeek

Natuurmonumenten

Wandelroute Hilverbeek en Spanderswoud, vlak bij Hilversum

Hilverbeek en Spanderswoud zijn buitenplaatsen met prachtige parklandschappen. Wandel door dit gebied en proef daarna heerlijke lekkernijen bij Tuinderij Land en Boschzigt.

Tijdens de wandeling maak je kennis met Hilverbeek, een verrassende buitenplaats in 's-Graveland. Je ziet het schitterende landhuis en wandelt door het stijlvolle parkbos met slingerende paden en meanderende waterpartijen. Je komt ook langs Boerderij Stofbergen, die dateert uit de 17e eeuw. Via een brug kom je in het parkbos van de buitenplaats Spanderswoud. In de herfst kun je hier genieten van de prachtige kleuren en de vele soorten paddenstoelen.

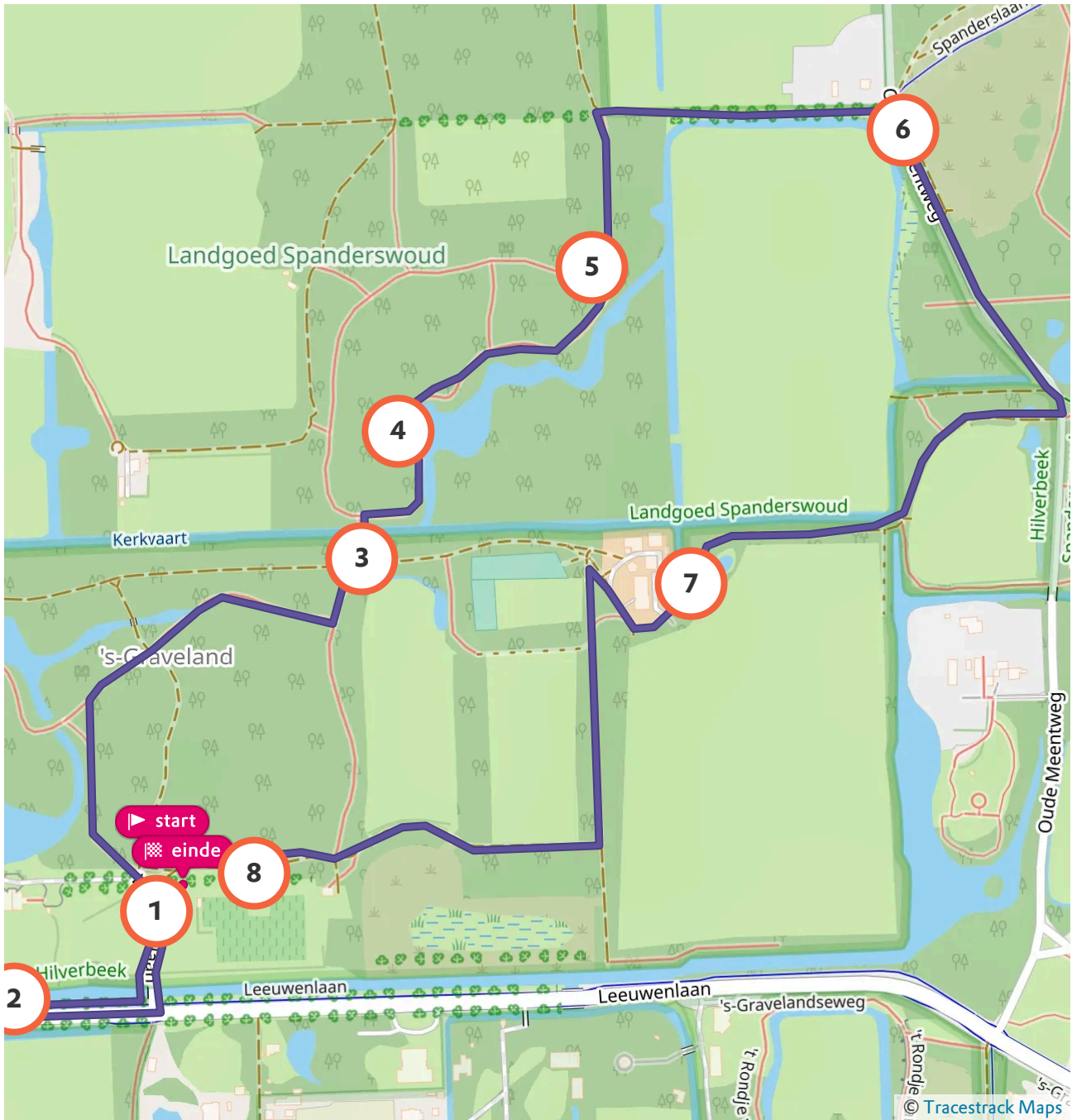
Deze route is onderdeel van het wandelnetwerk Gooi & Vecht. Deze wandeling kun je ook volgen door de pijlen te volgen:

- Start bij wandelknooppunt 13
- Volg de oranje pijlen naar knooppunt 14
- Volg de oranje pijlen naar knooppunt 15
- Volg de gele pijlen naar knooppunt 16
- Volg de gele pijlen naar knooppunt 33
- Volg de gele pijlen naar knooppunt 13
- Om het landhuis Hilverbeek te zien, loop je terug naar het bruggetje richting de Leeuwenlaan en sla je rechtsaf. Na enkele meters zie je het landhuis liggen

Waar kun je starten

Parkeerplaats Hilverbeek

Leeuwenlaan 5, 1243
KA 's-Graveland (NH)

---

1 Koetshuis en tuinmanswoning

In het gebouw aan je rechterhand bevinden zich het koetshuis en de oranjerie van de buitenplaats Hilverbeek. Links zie je de tuinmanswoning die bij de moestuin van het landgoed hoort. Om het landhuis te zien lopen we een klein stukje naar de Leeuwenlaan.

---

2 Landhuis Hilverbeek

Vanaf dit punt heb je goed zicht op het landhuis van Hilverbeek.

Geschiedenis

Vanaf 1826 is de buitenplaats in handen van Hendrik Six en zijn nazaten. Hendrik Six legt een parkbos aan in landschappelijke stijl met heuveltjes, kronkelige paden en waterpartijen. Exotische planten waren in die tijd in de mode en ook Six deed hieraan mee. Hij introduceerde de camelia in ons land, een theeplant uit Azië. In 1933 verkoopt de familie Hilverbeek aan Natuurmonumenten. Vanaf dat moment onderhoudt Natuurmonumenten de gebouwen en bijbehorende parkbossen en tuinen.

Herstelplan

De 's-Gravelandse Buitenplaatsen zijn bijna vier eeuwen oud. Om die mooie historie voor de toekomst veilig te stellen heeft Natuurmonumenten een omvangrijk plan opgesteld voor herstel van de bossen, lanen en tuinen. Tijdens deze wandeling op Hilverbeek en Spanderswoud zie je hoeveel werk er al verzet is en wat er nog moet gebeuren.

3 Over de scheidingsloot

Je wandelt nu via een brug naar de buitenplaats Spanderswoud. Ooit moet hierin veel hakhout hebben gestaan, want het buiten is er naar vernoemd.

Scheidingsloot

De sloot waar je overgaat dateert nog uit de tijd van de eerste ontginning in de 17e eeuw. Toen werd het zand van de buitenplaatsen afgegraven en verscheept naar Amsterdam voor de aanleg van Keizers-, Heren- en Prinsengracht. Voorheen lagen er helemaal geen bruggen tussen de buitenplaatsen, de privédomeinen waren strikt gescheiden. Pas toen Noord- en Zuid-Wolfsbergen en een deel van Spanderswoud werden toegevoegd aan Hilverbeek, kwamen er bruggen die de buitenplaatsen met elkaar verbonden.

4 Bosvijver

Je staat nu bij de bosvijver die rond 1840 is aangelegd volgens de mode van die tijd. Ook de kronkelende wandelpaden horen bij deze landschappelijke tuinstijl.

5 Paddenstoelen

Vooraf in de herfst zijn op het landgoed allerlei soorten paddenstoelen te bewonderen, waaronder 'rood met witte stippen' vliegenzwammen en de sierlijke porseleinzwam.

Dood hout

Het beheer is hier gericht op het laten liggen van dood hout. In de vele oude bomen ontstaan holten die geschikt zijn als nest- of slaapplek voor vogels en vleermuizen. Dood hout biedt dieren beschutting en trekt insecten aan, die weer als voedselbron dienen voor vogels. Ook paddenstoelen profiteren van veel dood hout.

6 Oude Meentweg

Je komt nu op de Oude Meentweg. Deze weg vormde vroeger, en ook nu nog, de achtergrens van de buitenplaatsen. Dit is de grens tussen voedselrijke gronden (de graslanden) en schrale gronden (Gooise bos en heidevelden). Het bos aan je linkerhand heet ook Spanderswoud. Tot 1920 hoorde dit bos bij het landgoed. Tegenwoordig beheert het Goois Natuurreservaat dit oostelijke deel van het Spanderswoud.

7 Boerderij Stofbergen

Je staat voor Boerderij Stofbergen. Deze boerderij hoort bij de buitenplaats Hilverbeek en stond er al in de 17e eeuw. Toen werd de 'woeste grond' bij 's-Graveland ontgonnen en het zand afgegraven voor de stadsuitbreiding van Amsterdam. Voor de boerderij staat midden in het weiland een imposante monumentale eik.

8 Moestuin Hilverbeek

Dit is de bochtige slangenmuur van het landgoed. Langs de zuidkant van de muur verbouwden de vroegere bewoners exotische vruchten zoals druiven, abrikozen en vijgen. Niet alleen straalt de muur zelf extra warmte uit, dankzij de krommingen in de muur blijft de warmte hangen. Achter de muur ligt de oude moestuin. Deze tuin dreigde ernstig in verval te raken. In 2008 is hier een wijngaard aangelegd, beheerd door Tuinderij Land en Boschzigt. De eerste wijnen zijn uit 2011.

Hopelijk heb je genoten van deze wandeling!

Natuurmonumenten werkt hard aan het behoud van de 's-Gravelandse Buitenplaatsen. In de afgelopen jaren zijn duizenden struiken en bomen geplant, zichtassen hersteld, hekwerken en paden opgeknapt, waterpartijen uitgebaggerd en bijzondere elementen gerenoveerd. Dat kunnen we alleen dankzij de steun van onze leden, donateurs en vele enthousiaste vrijwilligers.

Help ons deze mooie buitenplaatsen voor de toekomst te bewaren:

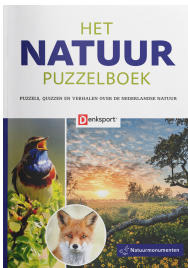
Word lid van Natuurmonumenten

Word nu ook lid

Sluit je net als 968.000 anderen aan bij Natuurmonumenten. Je beschermt niet alleen de natuur in Nederland, maar je ontvangt ook een welkomstpakket en alle ledenvoordelen.

nm.nl/de-natuur-in/word-lid

Nieuw: Het Natuur Puzzelboek

Het Natuur Puzzelboek: een boek van 160 pagina's vol puzzels, verhalen en weetjes over de natuur in Nederland. Leuk om zelf mee aan de slag te gaan of om cadeau te geven. Je bestelt 'm op

nm.nl/puzzelboek